A. D. 1918. Nrus VIII.

CURRENDA

Pontificia Commisio

AD CODICIS CANONES AUTHENTICE INTERPRETANDOS.

DUBIA IN PLENARIIS COETIBUS DIERUM 2-3 IUNII 1918 SOLUTA.

I. De obligationibus clericorum.

Utrum quoad licentias habendas, de quibus in Decr. *Docente Apostolo,* 11 nov. 1910, recurrendum sit ad S. Sedem, an vero ad proprium Ordinarium (Can. 139, § 3).

Resp.: Ad Ordinarium proprium.

II. De religionum regiminie.

Utrum praescriptum canonis: »superiores minores locales ne constituantur ad tempus ultra triennium, etc.«, applicetur quoque superioribus seu directoribus scholarum, hospitalium, aliorumque piarum domorum (Can. 505).

Resp.: Affirmative, si superiores isti seu directores sint simul superiores religiosorum, sub sua potestate habentes alios religiosos, etiam quoad religiosam disciplinam.

III. De irregularitatibus aliisque impedimentis.

1. Utrum ad sensum canonis 987, n. 5, impediti sint qui ad militiam forsan vocabuntur, sed de facto nondum sunt vocati, vel quia aetate impares sunt, vel, quia, examine recte peracto, ad tempus inhabiles sunt declarati (Can. 987, n. 5).

Et quatenus negative:

2. Utrum praedicti non solum ad primam tonsuram et minores Ordines, sed etiam ad maiores licite promoveri possint, servato tamen, quoadusque hoc bellum perduraverit, Decreto *Ut ius certum.*

Resp.: Ad 1m Affirmative.

Ad 2m Provisum in primo.

IV. De matrimonio.

1. Si quis reclamet ius suum ex sponsalibus valide contractis contra partem inituram matrimonium cum alio, matrimonium eritne suspendendum usque dum

actum fuerit de iusta causa dispensationis priorum sponsalium et de damnorum reparatione, si qua debeatur? (Can. 1017, § 3).

Resp.: Negative, seu non amplius admitti actionem de iusta causa dissolutionis sponsalium; actionem vero reparationis damnorum non suspendere matrimonii celebrationem.

2. Utrum actio reparationis damnorum, de qua in can. 1017, § 3, pertineat ad forum ecclesiasticum, an ad civile.

Resp.: Actionem reparationis damnorum, de qua in can. 1017, § 3, esse mixti fori.

3. Si sponsa vel sponsus inveniantur ignari doctrinae christianae, eritne locus eos respuendi a matrimonio, vel differendi matrimonium usque ad instructionem? (Can. 1020, § 2).

Resp.: Parochus servet praescriptum canonis 1020, § 2; et dum ea peragit quae Codex peragenda praescribit, sponsos ignorantes sedulo edoceat prima saltem doctrinae christianae elementa: quodsi renuant, non est locus eos respuendi a matrimonio ad normam canonis 1066.

4. Si pars post adeptam pubertatem plusquam per sex menses commorata fuerit in longissimis et dissitis oris, a quibus ut habeatur regularis attestatio libertatis status longius tempus requiritur, cum tamen urgeat celebratio matrimonii, sufficitne in casu ad certiorandam libertatem status iuramentum partis cum testimonio duarum, vel si non possint haberi duo, saltem unius, qui secum commorari fuerint illis in regionibus? (Can. 1023, § 2).

Resp.: Rem remitti prudenti iudicio Ordinarii, qui alias probationes, non excluso iuramento suppletorio, praescribere potest ad normam canonis 1023, § 2.

5. Quid si copula illicita et occulta praecesserit nativitatem nubendae, de qua dubitari possit an sit filia vel soror alterius partis? (Cann. 97, § 1. 1077. etc.).

Resp.: Provisum per can. 1076, § 3.

6. Vis novi Codicis estne retroactiva in his, quae modificantur circa sponsalia et impedimenta tum impedientia quam dirimentia matrimonium, ita ut quodlibet ius acquisitum vigore sponsalium validorum, nullimode possit reclamari, nisi in quantum novus Codex concedit, et contracta impedimenta modificata a novo Codice, nulla dispensatione indigeant? (Cann. 4, 10).

Resp.: Codici, etiam quoad sponsalia et impedimenta non esse vim rectoactivam: sponsalia autem et matrimonia regi iure vigenti quando contracta sunt vel contrahentur, salvo tamen, quoad actionem ex sponsalibus, canone 1017, § 3.

7. Quid dicendum de matrimoniis, si quae nulla sint ex capite impedimentorum a novo Codice abrogatorum: fiuntne matrimonia illa valida ipsa promulgatione novi Codicis, vel etiam post dictam promulgationem indigent dispensatione, sanatione, etc.? (Cann. 4, 10).

Resp.: Negative ad primam partem, affirmative ad secundam.

8. Utrum cognatio spiritualis ante diem Pentecostes anni 1918 contracta ultra terminos nunc a novo Codice definitosin can. 768, a praefata Pentecostes

die ipso facto cesset qooad omnes effectus, an tantum desinat esse impedimentum ad matrimonium (Cann. 768, 1079).

Resp.: Negative ad primam partem; affirmative ad secundam.

V. De custodia et cultu Sanctissimae Eucharistiae.

1. Canon 1267, quo statuitur in religiosa vel pia domo SS. Eucharistiam custodiri non posse nisi vel in ecclesia vel in principali oratorio, intelligendusne est ita, ut prohibeatur eam custodiri praeterquam in publica ecclesia pro commoditate fidelium, etiam in principali oratorio, in quod sodales conveniunt ad exercitia pietatis communia? (Can. 1267).

Et quatenus negative ad primum.

2. An idem dicendum sit, si quando ecclesia clausa ordinarie maneat et fidelibus non pateat.

3. An idem dicendum sit de pluribus oratoriis in eadem pia domo pluribus sodalium classibus destinatis (duobus, tribus, etc., pro novitiis ex. gr., fratribus laicis, studentibus, sacerdotibus), ita ut unaquaeque classis suum distinctum habere possit oratorium cum SS. Sacramento; an potius hoc coartandum ad ecclesiam et oratorium pro tota communitate destinatum.

Resp.: Sensus canonis 1267 hic est. Si religiosa vel pia domus adnexam habeat publicam ecclesiam eaque utatur ad ordinaria et quotidiana pietatis exercitia explenda, SS. Sacramentum in ea tantum asservari potest; secus in oratorio principali eiusdem religiosae vel piae domus (sine praeiudicio iuris ecclesiae, si quod habet); in eoque tantum, nisi in eodem materiali aedificio sint distinctae ac separatae familiae, ita ut formaliter sint distinctae religiosae vel piae domus.

VI. De delictis contra obligationes proprias status clericalis vel religiosi.

An societatibus clericalibus sine votis applicentur can. 2386, 2387, 2389, 2410, 2411, 2413.

Resp.: Affirmative quod cann. 2386, 2387, 2389, quatenus sodales vitam communem degant; quod can. 2410 quatenus societas privilegio gaudeat dimissorias concedendi ad Ordines suis subditis; quoad primam partem can. 2411, salvis quoad reliqua constitutionibus; et quoad can. 2413,

Aloisius Sincero, *Secretarius*. Petrus Card. Gasparri, *Praeses*.

S. Congregatio Rituum.

I. Herbipolen. De missa votiva vel commemoratione pro sponsis.

Hodiernus Episcopus Herbipolen. Apostolicae Sedi sequentia dubia, pro opportuna declaratione, humillime exposuit nimirum.

Iuxta Canonem 1108 Codicis Iur. Can. Ordinarii locorum benedictionem nuptialem permittere possunt ex iuxta causa, etiam tempore Adventus usque

ad Nativitatem Domini inclusive, et a Feria IV. Cinerum usque ad Dominicam Paschatis inclusive, salvis legibus liturgicis. Hinc quaeritur:

I. Si Ordinarii ex hac licentia, quae non limitata esse videtur, benedictionem nuptialem permittant in Nativitate Domini et Dominica Resurrectionis, licetne Orationi Missae de respectivo Festo addere commemorationem pro sponsis, quamquam haec Festa, sicuti alia Festa Epiphaniae, Pentecostes, Ssmmae Trinitatis et Corporis Christi, ullam aliam orationem exludant?

II. Licetne tempore clauso Missam votivam pro sponsis celebrare?

III. In vigiliis, occurrentibus extra tempus clausum, privilegiatis, nempe Pentecostes et Epiphaniae, licetne legere Missam votivam pro sponsis?

Sacra Rituum Congregatio, audito specialis Commissionis suffragio, et prae oculis habito Canone 1108 Codicis Iuris Canonici una cum Rubricis Missalis, quaestionibus sibi propositis ita respondendum censuit:

Ad I. Affirmative, sub unica conclusione.

Ad II. Si Ordinarius loci ex iusta causa permiserit etiam praedicto tempore clauso solemnem benedictionem nuptiarum, Missa votiva pro sponsis celebrari poterit; exceptis tamen Dominicis, Festis de praecepto etiam I. et II classis, Octavis privilegiatis I. et II. ordinis, Feriis privilegiatis et vigilia Nativitatis Domini.

Ad III. Negative in utraque Vigilia.

Atque ita rescripsit ac declaravit, die 14. iunii 1918.

† A. Card. Vigo, Ep. Portuen. et S. Rufinae, S. R. C. Pro-Praefectus.

L. † S. Alexander Verde, *Secretarius.*

(Acta Ap. Sedis 1918 p. 332.)

L. 3399.

W sprawie aplikowania Mszy św. pro populo przez XX. Expozytów.

Ponieważ po porozumieniu się z innymi XX. Biskupami naszego kraju, dowiedzieliśmy się, że we wszystkich innych dyecezyach XX. Expozyci aplikują Mszę św. pro populo, przeto niniejszem zarządzamy, aby wszyscy XX. Expozyci, których zasadnicza kongrua przed najnowszą podwyżką kongrualną wynosiła rocznie 1200 K.. aplikowali odtąd Msze św. pro populo w ten sposób i w takim zakresie jak do tego obowiązuje XX. Proboszczów prawo ogólne (c. c. 339, 466) i prawo dyecezyalne co do przyjmowania intencyi w święta zniesione na rzecz Seminaryum małego (cf. Curr. I. 1918 p. 3 n. 2.).

L. 4768.

W sprawie remuneracyi organistów i służby kościelnej.

Z okazyi wniesionych do Nas zażaleń oświadczamy niniejszem, iż uważamy za rzecz słuszną i sprawiedliwą, by P. T. Rządcy kościołów ze względu

na panującą drożyznę płacili im za ich usługi nie jak przed wojną, ale **proporcyonalnie** do obecnie znacznie zwiększonych poborów stuły i stypendyów mszalnych — by tym sposobem położyć koniec ich skargom i utyskiwaniom w wielu wypadkach słusznym prawdziwym.

Ks. Wilhelm Pichler, znany i zasłużony na polu katechetycznem autor katechizmów, biblij i katechez, opracował i wydał **nowy podręcznik** do katechez w szkołach ludowych na pierwszym, drugim i trzecim stopniu nauki. Podręcznik ten znakomicie opracowany może oddać wielkie przysługi XX. Katechetom i dlatego go gorąco polecamy jako środek pomocniczy.

Do nabycia: Kathol. Volksbund Verlag. Wien I. Predigergasse 5.

Zjazdu P. T. XX. Dziekanów w tym roku nie będzie.

L. 4943.

Ulgi dla małżeństw wojskowych.

W sprawie tej komunikuje nam c. k. Nam. pismem z dn. 3. września b.r. L. XII. 135891/5421 reskrypt. c.. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10. lipca b. r. L. 38723., który w związku z Kurendą V. z r. 1917. pag. 32. L. 1066. udzielamy w dosłownem tłumaczeniu P. T. Duchowieństwu parafialnemu do wiadomości i zastosowania się.

Tłumaczenie reskryptu Ministerstwa spraw wewnętrznych z 10 lipca 2918. L. 38723.

Reskryptem tutejszym z dnia 10 stycznia 1917. L. 30964 ex 1917. udzielono pod wyszczególnionymi tam warunkami osobom, które mają odejść do armii w polu, dyspenzy od głoszenia zapowiedzi.

Co do kwestyi, dó których osób odnosi się warunek odejścia do armii w polu oznajmia się c. k. Namiestnictwu na podstawie opinii c. k. Ministerstwa obrony krajowej wydanej w porozumieniu z c. i k. Ministerstwem wojny celem bezzwłocznego zawiadomienia władz udzielających śluby co następuje:

Za osoby, które mają odejść do armii w polu należy uważać osoby należące do wojska (obrony krajowej, pospolitego ruszenia) jakoteż powołane do osobistych świadczeń na podstawie ustawy o świadczeniach wojennych z 23. grudnia 1912 Nr. 236 Dz. p. p. i noweli z 18 stycznia 1918. Nr. 18. Dz. p. p., które wykażą się rozkazem stawienia się do szeregów, otwartym rozkazem, planem podróży, poświadczeniem urlopu, itd. (albo, które w inny wiarygodny sposób się wykażą, że mają odejść do armii w polu, albo też do należącej do

niej formacyi: oddział, Zakład, komenda, oddział robotniczy, formacya etapowa itd.), albo też wogóle mają się stawić do okręgu armii w polu (z włączeniem okręgu etapowego) lub też mają się tam udać tylko dla czasowego wykonania służby (przegląd, czynność biurowa, jako komendant transportu lub konwojant itd.) dalej ci, którzy poza okręgiem armii w polu są przydzieleni do kolumny pochodowej albo też należą do formacyi, która jest przeznaczoną do transportu do okręgu armii w polu.

Natomiast osoby, do których nie odnosi się żaden z powyżej podanych warunków chociaż są przydzielone do komendy zapasowej poza frontem, albo też poza frontem w jakimkolwiek chociażby wojskowym były zajęciu, nie podlegają pod pojęcie tych, którzy mają odejść do armii w polu.

L. 4992.

W sprawie zwalczania cholery azyatyckiej.

Wobec groźby zawleczenia ze wschodu epidemii cholery azyatyckiej wydało c. k. Namiestnictwo zarządzenia zapobiegawcze, które zapewne poszczególnym p. t. Rządcom parafii ich c. k. Starostwa zakomunikowały. — Z naszej strony zaś wzywamy p. t. Duchowieństwo dyecezalne, aby słowem i przykładem starało się przeciwdziałać temu strasznemu wrogowi ludzkości i przy nadarzających się sposobnościach pouczało wiernych o środkach zapobiegawczych, jakie nauka i doświadczenie wskazują.

L. 4872.

Zbiórka wełny dla wojska.

Czyniąc zadość życzeniu c. k. Komendy wojskowej w Krakowie podobnie jak w latach poprzednich wzywamy P. T. Duchowieństwo, aby przy nadarzonej sposobności słowem i wpływem swoim ułatwiało zbiórkę tego tak ważnego dla armii surowca.

L. 5102.

Ustawa z dnia 28. marca 1918. Dz. u. p. Nr. 115.,

którą ustanawia się podwyższenia minimalnego dochodu i poborów spoczynkowych dla duszpasterzy katolickich jakoteż minimalnego dochodu dygnitarzy i kanoników przy kapitułach metropolitalnych, katedralnych i konkatedralnych kościołą katolickiego, a to obrządku łacińskiego, greckiego i ormiańskiego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

§ 1. Podwyższa się kwoty kongruy, ustanowione w szemacie I. ustawy z dnia 19. września 1898. Dz. u. p. Nr. 176, o dotacyi duszpasterzy katolickich a to:

a) dla duszpasterzy samoistnych:

z 1200 na 2000 K.
„ 1400 „ 2200 „
„ 1600 „ 2400 „
„ 1800 „ 2600 „
„ 2000 „ 2800 „
„ 2400 „ 3000 „
„ 3600 „ 4200 „

b dla kapłanów pomocniczych:

z 600 na 1200 K.
„ 700 „ 1300 „
„ 800 „ 1400 „
„ 1000 „ 1600 „

Dla kapłanów pomocniczych, którzy według dyrektywy lub zwyczaju są obowiązani do prowadzenia własnego domu, podwyższa się przytoczone powyżej kwoty ponadto o dalszych 300 K.

§ 2. Zmienia się § 2., ustęp 2., ustawy z dnia 19. września 1898 Dz. u. p. Nr. 176, który opiewać będzie:

Rzeczony dochód minimalny podwyższa się o 320 K. dla tych systemizowanych kapłanów pomocniczych, którzy sprawują funkcye duszpasterskie przy kościele znajdującym się poza obrębem parafii i mają tam siedzibę urzędową, następnie dla tych wikaryuszy kapitulnych w kościołach katedralnych, którzy są systemizowani w charakterze kapłanów pomocniczych.

§ 3. Zmienia się § 10., ustępy 1. i 2., ustawy z dnia 19. września 1898, Dz. u. p. Nr. 176, które opiewać będą:

Prowizorowie opróżnionych prebend pobierają płacę z funduszu religijnego.

Płaca ta zależy od wysokości kongruy, która przypada na odnośną prebendę według szematu I. i wynosi miesięcznie sto czterdzieści (140) koron przy prebendach z kongruą 2000 K., sto pięćdziesiąt (150) koron przy prebendach z kongruą 2200 K., sto siedmdziesiąt (170) koron przy prebendach z kongruą 2400 i 2600 K., zaś sto dziewięćdziesiąt (190) koron przy prebendach z kongruą 2800 K. lub wyższą.

Niezależnie od swej płacy pobierają prowizorowie opróżnionych prebend dodatek z funduszu religijnego w kwocie 300 K. rocznie.

§ 4. Szemat II. ustawy z dnia 19. września 1898 Dz. u. p. Nr. 176, zmienia się co do duszpasterzy, którzy po wejściu w życie tej ustawy przeszli w stan spoczynku, jak następuje:

Szemat II.

wymiaru poborów spoczynkowych duszpasterzy, niezdolnych do sprawowania czynności.

	Który w służbie duszpasterskiej lub w innej publicznej służbie kościelnej pozostawał				
	aż do 10 lat	więcej niż 10 aż do 20 lat	więcej niż 20 aż do 30 lat	więcej niż 30 aż do 40 lat	więcej niż 40 lat
a) dla samoistnego duszpasterza:					
jeżeli kongrua ustanowiona dla jego ostatniego urzędu duszpasterskiego wynosiła . . . . 2000 K.	1000 K.	1100 K.	1250 K.	1400 K.	1600 K.
2200 „	1100 „	1200 „	1350 „	1500 „	1700 „
2400 „	1200 „	1300 „	1450 „	1600 „	1800 „
2600 „	1300 „	1400 „	1550 „	1700 „	1900 „
2800 lub więcej „	1400 „	1500 „	1650 „	1800 „	2000 „
b) dla kapłana pomocniczego	600 „	700 „	800 „	900 „	1000 „

Duszpasterze, którzy przed wejściem w życie tej ustawy przeszli w stan spoczynku, otrzymają z funduszu religijnego obok swych dotychczasowych poborów spoczynkowych dodatek roczny w kwocie 400 K.

§ 5. W razie szczególnych fizycznych niedomagań u duszpasterza, który przeszedł w stan spoczynku, albo w razie istnienia innych na uwzględnienie zasługujących okoliczności może Minister wyznań przyznać mu wyjątkowo pobory spoczynkowe w wymiarze wyższym od należących się stosownie do szematu II., jednakże tylko do kwoty maksymalnej 2400 K.

Artykuł II.

§ 1. Dla kapłanów świeckich i zakonnych, którzy według ustawy z dnia 19. września 1898 Dz. u. p. Nr. 176, mają prawo do uzupełnienia ustawowego dochodu minimalnego, podwyższa się dochód ten po 3., 6., 9., 12., 15., 19., 23., 27., 31. i 35. roku służby, spędzonej w duszpasterstwie lub w innej publicznej służbie kościelnej przed lub po wejściu tej ustawy w życie, za każdym razem o dwieście (200) koron.

§ 2. Prawo do tego podwyższenia rozpoczyna się z dniem wejścia tej ustawy w życie, zaś w przyszłości z pierwszym dniem miesiąca, następującego po ukończeniu odnośnego czasu służby.

Podwyższenie dochodu minimalnego, przypadające na zasadzie powyższych postanowień, należy się także po przejściu w stan spoczynku, a to jako podwyższenie ustalonych w ustawie poborów spoczynkowych.

Jeżeli podwyższenie to nie znajdzie pokrycia w poborach związanych stale

z urzędem duchownym, należy je pokryć z funduszu religijnego względnie z państwowej dotacyi do tego funduszu.

§ 3. Podwyższenie to wstrzyma się na zawsze lub na pewien oznaczony czas, jeżeli w zwyczajnem postępowaniu (§ 27. ustawy z dnia 7. maja 1874 Dz. u. p. Nr. 50) zostanie wydane takie orzeczenie.

Darowanie skutków takiego orzeczenia jest dopuszczalne w porozumieniu z biskupem dyecezyalnym.

Artykuł III.

Dygnitarzom i rezydencyalnym kanonikom uznanego przez państwo stanu osobowego kapituł metropolitarnych, katedralnych i konkatedralnych podwyższa się kwoty dochodu minimalnego, ustanowione w § 1. ustawy z dnia 7. stycznia 1894 Dz. u. p. Nr. 15, a mianowicie:

z 2400 K. na 3600 K.
„ 2800 „ „ 4000 „
„ 3200 „ „ 4400 „
„ 3600 „ „ 4800 „
„ 4000 „ „ 5200 „

Artykuł IV.

§ 1. Wymienionym w artykule III. kościelnym osobom urzędowym należą się podwyższenia podanego tamże dochodu minimalnego w wymiarze i pod warunkami artykułu II. niniejszej ustawy według ilości lat, spędzonych w duszpasterstwie albo w innej publicznej służbie kościelnej. Za lata spędzone w charakterze profesora teologii należą się jednak podwyższenia te w wymiarze dodatków starszeństwa przypadłych w ciągu takiej służby.

Ponadto podwyższa się tym osobom urzędowym zapewniony im minimalny wymiar poborów o czterysta (400) koron po każdych pięciu latach służby spędzonych w kapitule przed lub po wejściu tej ustawy w życie, a to aż do 25. roku tej służby włącznie.

§ 2. Prawo do tych podwyższeń rozpoczyna się z dniem wejścia tej ustawy w życie a w przyszłości z pierwszym dniem miesiąca, następującego po ukończeniu odnośnego czasu służby.

Jeżeli przewidziane w § 1. podwyższenia nie znajdą pokrycia w poborach związanych stale z urzędem duchownym, należy je pokryć z funduszu religijnego względnie z państwowej dotacyi do tego funduszu.

Artykuł V.

Roszczenie o należące się na podstawie tej ustawy podwyższenie dochodu minimalnego należy podnieść przez wniesienie zeznania albo w razie istnienia takiego zeznania przez przedłożenie doniesienia. Zeznanie, względnie doniesienie mają dotyczące osoby przedłożyć ordynaryatowi w ciągu dwóch miesięcy — wymienione w artykule III. osoby urzędowe w ciągu trzech miesięcy — od dnia zapadłości podwyższenia.

Termin ten można z ważnych powodów przedłużyć.

Podwyższenie, względnie niepokrytą część poborów przywiązanych do urzędu duchownego należy przyznać począwszy od dnia ich zapadłości, jeżeli zeznanie (doniesienie) wniesione zostało w ciągu ustawowego lub przedłużonego terminu. Jeżeli zeznanie ma być wniesione a zostanie przedłożone dopiero po upływie ustawowego lub przedłużonego terminu, w takim razie należy przyznać podwyższenie w całości lub w części od dnia nadejścia fasyi do politycznej władzy krajowej.

Artykuł VI.

Ustawa ta wchodzi w życie ze skutecznością od dnia 1. stycznia 1918 r. Z tą chwilą traci moc obowiązującą ustawa z dnia 24. lutego 1907 Dz. u. p. Nr. 56.

Z dodatków, które przypadły na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. listopada 1917 Dz. u. p. Nr. 453, należy takie kwoty częściowe, jakie przypadają na czas od dnia 1. stycznia 1918 do dnia 30. czerwca 1918 potrącić od podwyższeń, należących się na zasadzie tej ustawy.

Artykuł VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty i Mojemu Ministrowi skarbu.

Baden, dnia 28. marca 1918.

Karol, włr.

Seidler, włr. *Ćwikliński*, włr. *Wimmer*, włr.

Jak wynika z powyższej ustawy, z rozporządzenia wykonawczego wydanego przez c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty dnia 19. czerwca 1918 (Dz. u. p. Nr. 228.) i z reskryptu c. k. Namiestnictwa z dnia 20. września 1918 L. XI b. 169690:

1. Podwyższone pobory kongrualne należą się już od dnia 1. stycznia 1918 i mają być przez odnośne c. k. Urzędy podatkowe wypłacone z urzędu, o ile dotychczas pobierał dotyczący duszpasterz całą lub część swej kongruy z funduszu religijnego. Jeżeli zaś całą swoją kongruę miał w dochodach swego beneficyum (beneficya supra congruam), a dochody te obecnie już nie dochodzą do wysokości nowej kongruy, powinien przedłożyć w sposób dotychczas przepisany zeznanie dochodów kongrualnych beneficyum swego, jeżeli dotychczas nie istnieje sprawdzona i zatwierdzona taka fasya tego beneficyum. Jeżeli zaś fasya taka istnieje, należy celem uzyskania dopłaty niedoboru przedłożyć za pośrednictwem Konsystorza Biskupiego doniesienie do c. k. Namiestnictwa, powołując się na datę i liczbę ostatnio sprawdzonej i zatwierdzonej fasyi.

2. W miejsce dotychczasowych dodatków pięcioletnich wchodzą w życie dla duchowieństwa parafialnego dodatki trzy- i czteroletnie, a to 5 dodatków trzyletnich i 5 czteroletnich po 200 Koron, tak, że kto ma służby kapłańskiej lat 15, ma prawo do pięciu dodatków trzyletnich; po latach 15 służby kapłań-

skiej przysługuje każdemu prawo do dalszych pięciu dodatków po 200 K. za każde cztery lata służby duszpasterskiej.

W celu uzyskania tych dodatków należy wnieść za pośrednictwem Konsystorza doniesienie, do którego należy dołączyć tabelę służbową w 2 egzemplarzach przepisanych dotychczas przy staraniu się o uzyskanie dodatków pięcioletnich. Te dodatki trzy- i czteroletnie należą się również od 1. stycznia 1918 r.

3. C. k. Urzędy podatkowe otrzymały już polecenie wypłaty podwyższonej kongruy i wypłacają ją już od 1. października b. r. za kwitami ostemplowanymi według skali II.

Za takimiż kwitami wypłacają c. k. Urzędy podatkowe nadwyżkę za czas od 1. stycznia do 30. września 1918 r., lecz przy tej wypłacie strącają połowę tego dodatku drożyźnianego, który otrzymało Duchowieństwo w miesiącu marcu b. r. Kwit ma opiewać na całą należącą się kwotę bez potrącenia, lecz stempel ma się stosować do wysokości kwoty, jaką się istotnie ma otrzymać po potrąceniu połowy tego dodatku drożyźnianego. Urząd podatkowy sam zarządza to potrącenie a resztę należącą się wypłaca. N. p. kto otrzymał dodatek drożyźniany w kwocie 612 koron, a ma pobierać obecnie kongruę 1200 koron, czyli za czas od 1. stycznia do końca września (9 miesięcy) kwotę 450 koron, pisze kwit na tę kwotę 450 koron na stemplu nie za 3 korony lecz na stemplu za 1 koronę, bo otrzyma na ten kwit tylko 144 korony po potrąceniu połowy dodatku drożyźnianego w kwocie 306 koron.

4. Zeznania dochodów kongrualnych beneficyum i doniesienia o odbytych latach w służbie kapłańskiej celem uzyskania wypłaty dodatków trzy- i czteroletnich należy wnosić za pośrednictwem Konsystorza najpóźniej w terminie do dnia 31. grudnia 1918.

Kto w tym nieprzekraczalnym terminie wniesie fasyę względnie doniesienie, ten otrzyma asygnatę na podwyższone pobory kongruy i dodatków od dnia 1. stycznia 1918. Kto zaś uczyni to po tym terminie, otrzyma tę asygnatę do wypłaty dopiero od tego dnia, w którym wpłynęła ta fasya względnie doniesienie do c. k. Namiestnictwa, czyli narazi się na utratę aż do tego dnia wypłaty należącego się od dnia 1. stycznia uzupełnienia kongruy względnie dodatków trzy- i czteroletnich.

5. Wzywamy tedy P. T. Duchowieństwo, by we własnym interesie możliwie najrychlej uczyniło zadość w tym względzie postanowieniom ustawy. Ktoby jednak w tym terminie dla ważnych powodów nie mógł przedłożyć fasyi względnie doniesienia, ma przed upływem tego terminu za pośrednictwem Konsystorza prosić c. k. Namiestnictwo o przedłużenie tego terminu.

Mutationes inter Venerabilem Clerum.

Decorati: R. Dni: *Klamut Michaël,* catech. c. r. gymnasii in N. Sącz usu R. et M.; *Orzechowski Bernardus,* cath. schol. in N. Sącz usu Expos. can.

Instituti R. Dni: *Łanowski Joannes,* adm. v. benef. in Wadowice górne ad idem benef.; *Padykuła Carolus,* adm. in Tylicz ad idem beneficium; *Jasiak Joannes,* coop. exp. in Krynica ad v. benef. in Zakliczyn.

Constituti R. Dni: *Klimek Valentinus,* coop. e Wietrzychowice adm. vac. benef. in Borowa; *Padykuła Carolus,* par. i Tylicz — administrator excurr. in Krynica.

Translati: R. D. Cooperatores: *Bibro Joseph,* e Lubcza ad Zbylitowska góra; *Pierzga Adalbertus* e Wietrzychowice ad Radgoszcz; *Wielgus Joannes* e Radgoszcz ad Szczurowa; *Drożdż Joannes* e Szczurowa ad Wietrzychowice; *Rusin Alexander* e Borowa ad Gręboszów.

Applicati R. Dni: *Rodak Stanislaus* post finitum commeatum qua coop. ad Żdrzarzec; *Chłoń Michaël,* coop. e Gręboszów actuli curae past. mil.

Commeatum valetudinis cur. causa ad annum obtinuit: R. D. *Sroka Michaël,* coop. e Zbyl. góra.

Piis ad aram precibus commendantur:

anima b. m. *Marzec Josephi,* catechetae in Stary Sącz qui die 30. Augusti h. a. pie in Dno obdormivit; S. pr. a.; p. m. *Firlej Rudolphi,* cooper. in Żdrzarzec, qui die 6. Septembris h. a. pie in Dno quievit, S. pr. a.; p. m. *Suwada Caroli,* par. in Borowa, qui die 20. Septembris h. a. Tarnoviae in Dno vita functus est. S. pr. a.; p. m. *Krzanik Ladislai,* coop. in Nowe Rybie, qui die 21. Septembris. h. a. pie in Dno ultimo quievit fine. S. pr. a.; p. m. *Bogacz Valentini,* coop. in N. Sącz, qui die 4. Octobris h. a. pie in Dno mortuus est. S. pr. a.

Z KONSYSTORZA BISKUPIEGO.

W Tarnowie, dnia 15. października 1918.

Ks. Dr Stanisław Bulanda
kanclerz

† *Leon*
Biskup

Nakładem Kleru Dyecezalnego. Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie.